

Rapport Brandweeroptreden 13 mei 2000 in het kader van het justitiel onderzoek.

Steller: ing. M.H. Camp MPA
Datum: 30 november 2000
Bijlage: Plattegrond met gebouwen S.E. Fireworks

INLEIDING

-Opdracht-

Binnen het strafrechtelijk onderzoek naar de oorzaak van de vuurwerkkramp op 13 mei in Enschede maakt het optreden van de brandweer deel uit van het onderzoek. Naar aanleiding hiervan is mij, Martinus Hubertus Camp, geboren 20 mei 1947 te Amsterdam, gevraagd onderzoek te verrichten naar het brandweeroptreden op 13 mei in Enschede en na te gaan of er sprake is van een onzorgvuldig, of mogelijk ernstig verwijtbaar gedrag door de brandweer.

-Samensteller-

Het opstellen van dit rapport doe ik vanuit mijn positie van deskundige door mijn functie, opleiding en ervaring bij de brandweer. Ik ben commandant van de Regionale Brandweer Noord-Limburg en heb ruime ervaring als brandweerofficier. Gedurende vele jaren heb ik de functies Officier van Dienst, deskundige Ongevalsebestrijding Gevaarlijke Stoffen en Operationeel Leider vervuld. Ik heb daarvoor alle relevante opleidingen doorlopen. Bovendien ben ik lid van het dagelijks bestuur van het College Commandanten Regionale Brandwieren, portefeuillehouder repressie, waardoor ik alle ontwikkelingen op het terrein van de brandbestrijding in Nederland goed volg en veelal als woordvoerder namens de brandweer in Nederland optreed. Ik beschik dus over de deskundigheid om het brandweeroptreden te kunnen analyseren.

-Werkwijze-

Mijn analyse zal ik toespitsen op de vragen of de wijze van het optreden van de brandweer het ontstaan en de gevolgen van de explosie heeft beïnvloed, of had kunnen beïnvloeden, alsmede of er sprake is van ernstig verwijtbaar gedrag door brandweerfunctionarissen, waardoor ongevallen, of schade zijn ontstaan. Mijn analyse is gemaakt op basis van de mij voorgelegde processen verbaal van de gehoorde brandweerlieden, een kopie van een 'aanvalsplan', de getoonde

videobeelden van de brandbestrijding, foto's van het terrein, het concept reconstructierapport van de inspectie en de toelichting van de politiefunctionarissen die mij hebben begeleid. Ik heb alleen gesproken met J. Tijkotte, ondercommandant van Enschede. Aan hem heb ik enige vragen gesteld omtrent de uitrukprocedures. Hiervan is ook een proces verbaal van verhoor opgemaakt door politieambtenaar S. de Borst. Verder heb ik geen externe mensen geraadpleegd. In deze rapportage beperk ik mij tot het deel van het optreden van de brandweer tot de laatste explosie. Het forse aandeel van de brandweer in het bestrijden van de ramp tengevolge van deze explosie is in dit rapport niet meegenomen. In de tekst wordt voor de diverse gebouwen en containers gebruik gemaakt van bouwcodes. Deze codes staan vermeld op een door mij gewaarmerkte plattegrond, die als bijlage bij dit rapport is gevoegd.

HET BRANDWEEROPTREDEN

-Melding-

Direct na de eerste melding heeft de centralist de brandweer gealarmeerd conform de instructie daaromtrent. Deze instructie heeft betrekking op een brandmelding in een gebouw gelegen in een stedelijk gebied en wijkt niet af wat in Nederland de dagelijkse praktijk is. De centralist wist uit de melding dat het een vuurwerkbedrijf betrof. Voor een dergelijk bedrijf is geen afwijkende (zwaardere) uitrukprocedure vastgesteld. Een aangepaste uitrukprocedure wordt wel gemaakt als een bedrijf daartoe aanleiding geeft qua risicobeeld, zoals bedrijven met bijzonder gevaarlijke stoffen, of instellingen als ziekenhuizen, gevangenissen, verpleeghuizen. In de algemeen geldende opvattingen werd een vuurwerkopslag als 'matig' gevaarlijk beoordeeld, waardoor het ontbreken van een specifieke uitrukprocedure niet bijzonder is.

-Alarmering-

De voertuigen van de hoofdpost (autospuit en redvoertuig) en nevenpost (autospuit) zijn conform voorschrift gealarmeerd. Bij een dergelijk alarm ontvangt ook de OVD (Officier van Dienst) op zijn alarmontvanger het alarmeringsbericht. De OVD heeft de algemene leiding bij een brand van een dergelijke omvang. Gebruikelijk is dat hij de aard, plaats en tijdstip van de melding interpreteert en dan besluit of hij ter plaatse gaat, dan wel hij de nadere berichten afwacht. De OVD heeft het uitrukbericht meegekregen en daarbij gehoord dat het om een vuurwerkfabriek ging. Dat gaf hem voldoende aanleiding om ter plaatse te gaan. Een brand in een opslaggebouw in een woonwijk wordt gezien als een incident dat mogelijk niet routinematig kan worden afgehandeld en waarbij een officier van dienst aanwezig moet zijn. De eerste informatie uitwisseling wordt meestal ter plaatse gedaan in de vorm van een mondeling overleg tussen OVD en bevelvoerder, dit is ook hier zo gebeurd.

-Opschaling-

Direct na vertrek uit de kazerne heeft de bevelvoerder van de hoofdpost om bijstand gevraagd. Een van de redenen is waarschijnlijk geweest dat de autospuit onderbezet was. In Nederland zijn alle inzetprocedures gebaseerd op een bezetting van de autospuit van zes man, twee teams van twee man (aanvalsploeg en waterploeg), de bevelvoerder en de chauffeur/pompbediener. Indien de autospuit onderbezet is wordt deze aangevuld door personeel op te roepen. In Enschede is de procedure van kracht dat in de periode totdat het personeel is aangevuld, of is teruggekeerd, de autospuit onderbemand mag uitrukken. In dit geval was de onderbezetting van twee man gelegen in het feit dat een specifiek voertuig (schuimbluswagen) met een bezetting van twee man was uitgerukt voor assistentie bij een heidebrand elders. De gehanteerde procedure in Enschede is conform wat landelijk gebruikelijk is en is verantwoord. Een andere overweging om al tijdens het aanrijden om assistentie te vragen is de wetenschap dat het een brand in een vuurwerkopslag betrof. Dat de bevelvoerder al tijdens het rijden om twee autospuiten assistentie vroeg duidt op deze overweging. De gevraagde bijstand getuigt van een professionele instelling. De beslisser voor de eerste opschaling was de bevelvoerder van de eerste autospuit, zijn informatie was een mogelijk serieuze brand (melding en het zien van rook) en het

feit dat hij onderbezet was. De beschikking over vier autospuiten is voor een brand in dergelijke omstandigheden in eerste instantie ruim voldoende, daardoor was er op dat moment voor de OVD geen reden om verder op te schalen.

-Eerste operationele inzet-

Er was geen aanvalsplan van SE Fireworks. Dit is ook niet strikt noodzakelijk, omdat de aard van het risico, de omvang, constructie en ligging van de gebouwen, alsmede de technische installaties hiervoor geen aanleiding gaven. Later is er een eenvoudig plan gemaakt, bedoeld voor de evaluatie van het eigen optreden. Op dit plan staan summiere gegevens, een plattegrond met enkele bouwkundige gegevens (brandwerendheid wanden) soort opslag en de aanwezigheid van een handbediende sprinklerinstallatie. Er staat in dit plan eveneens de opstelplaats van het brandweervoertuig vermeld. De enige toegevoegde waarde van dit later gemaakte aanvalsplan zou de kennis van de aanwezigheid van een (beperkte) sprinklerinstallatie zijn geweest. Normaliter wordt er op een aanvalsplan de aanwezigheid van beveiligingsinstallaties, zoals een sprinklerinstallatie vermeld, alsmede een uitgebreide bedieningsinstructie. In dit geval zou de installatie met behulp van een aanvalsplan sneller te bedienen zijn geweest.

Ook in het reconstructierapport wordt op bladzijde 8 melding gemaakt van de vraag of er een sprinklerinstallatie aanwezig was. Aan mij is meegedeeld dat deze installatie er wel was, doch het zou om een handbediende installatie gaan. Een volgens de voorschriften ontworpen automatische sprinklerinstallatie zou in dit geval meerwaarde hebben betekend; deze zou de branden in het bunkercomplex na het ontstaan van de eerste brand moeten hebben kunnen blussen. In het gebouw van SE Fireworks betrof het echter een handmatig, door het aanwezige werkzame personeel of de brandweer te bedienen sprinkler. Het effect hiervan is voor de brandweer dan zeer beperkt, immers de brand had al in C-2 gewoed bij aankomst van de brandweer. In het later gemaakte aanvalsplan staat deze sprinkler alleen in ruimte C-2 ingetekend.

Door de bevelvoerder van de eerste autopuit is in eerste instantie ingezet op de uitgebrande bunker C-2. Tactisch is dit juist omdat er nog geen directe dreiging naar de omgeving leek te zijn en daardoor het "grootste gevaar" werd aangevallen. Omdat de stralen van buitenaf werden ingezet kon dat op een veilige wijze geschieden. Wanneer stralen binnen in een brandend pand worden ingezet, dient dit altijd door een team van twee man te geschieden; in dit geval betrof het een brand die van buiten af kon worden bestreden en kon dit met behulp van solo opererende mensen gebeuren. In dit geval heeft de chauffeur van de autoladder de tweede straal alleen bediend.

De OVD heeft de taak om de algemene inzet te leiden. Uit zijn inzet blijkt dat hij de situatie als volgt heeft beoordeeld: Er is een brand geweest in C-2, de ruimte is praktisch uitgebrand. De brand heeft een partij vuurwerk ontstoken, die heeft geleid tot diverse brandjes in de omgeving. De uitbreidingskans vanuit C-2 is als gering beoordeeld, C-1 was een gebouw met bestemming kantoor en/of kantine, welk al was beschadigd. De bouwkundige constructie tussen C-2 en C-3 leek intact en had een behoorlijke brandwerendheid.

In dit geval dient de eerste prioriteit te zijn het voorkomen van de uitbreiding van de brand. Er waren twee uitbreidingsmogelijkheden, de naastliggende bunkers C-3 en C-4 en de omgeving (buitenbrandjes en brandjes bij belendende percelen).

De uitbreidingskans naar C-3 en C-4 is van buitenaf verkend door de bouwkundige constructie en de tussenwand tussen C-2 en C-3 te beoordelen. De verkenning naar C-3 is logisch, de brandwerendheid van de muur tussen C-2 en C-3 moest worden onderzocht. Dit gebeurde onder andere door de deur van C-3 te openen. In dat verlengde zou hetzelfde onderzoek naar de brandwerendheid van C-2 naar C-4 voor de hand liggen. Dit is volgens de verklaringen niet gebeurd. De verdere verkenning is naar een later tijdstip verschoven. De tactiek bij het verkennen is eerst een globale verkenning uitvoeren, te beginnen bij het grootste gevaar/risico, om vervolgens in een later stadium nauwkeuriger te verkennen. Dit in verband met de noodzaak om snel over een globaal beeld te kunnen beschikken. Het uitstellen van een nadere verkenning van C-4 is gelet op de tijd niet onlogisch.

De tweede uitbreidingsmogelijkheid was het gevolg van de verspreide buitenbrandjes op het terrein en bij de belendende percelen. De prioriteit van het blussen van uitbreidingsbrandjes dient te worden bepaald aan de hand van het gevaar voor escalatie. Er was sprake van de volgende uitbreidingen; rookontwikkeling bij de gebouwen H en G, buitenbranden in de achtertuinen van de Tollensstraat, brandjes op het terrein van SE Fireworks, brandjes op het terrein van de machinefabriek Thole en brandjes op het bedrijf aan de Roomweg. Als prioriteit één heeft de OVD gekozen voor de branduitbreidingen in G en H, alsmede bij de machinefabriek Thole. De gebouwen G en H zijn direct aangepakt door de bemanning van de eerste autospuit Omdat hij in zijn eerste globale verkenning heeft waargenomen dat de brandjes op het terrein van SE Fireworks relatief onschuldig waren, is dit een goede keuze geweest. Immers de bunkers, MAVO gebouwen en zeecontainers hebben een zekere brandwerendheid en wanneer de buitenbrandjes van kleine omvang zijn en alle deuren gesloten zijn, is er sprake van een beheersbare situatie. De aard en omvang van de brandjes op het terrein van de machinefabriek waren niet direct te overzien en als gevolg daarvan de gevolgen van de risico's aldaar niet goed in te schatten. De keuze om de tweede autospuit bij de machinefabriek in te zetten is dus vanuit deze optiek terecht. Vandaar uit konden ook de buitenbranden op het terrein van SE Fireworks worden bestreden. De volgende autospuit werd met dezelfde overweging ingezet bij het bedrijfsterrein aan de Roomweg. Bij deze tactiek worden de buitenbranden vanaf de buitenste uitbreidingskans naar binnen toe bestreden.

In deze aanpak is dus cruciaal de veronderstelling van een goede brandwerende scheiding tussen C-2 en C-3/C-4 en de onschuld van de buitenbrandjes op het terrein van SE Fireworks. Uit de getuigenverklaringen valt niet op te maken dat er aanleiding is om te veronderstellen dat de buitenbrandjes gevaarlijk waren. De omvang van de brandjes was klein, de opslagruimten waren gesloten. De buitenbrand bij de container E-15 werd niet door de OVD opgemerkt. Deze buitenbrand werd later opgemerkt door de eenheid die bij de branden bij machinefabriek Tholen was ingezet. Zij hebben deze buitenbrand niet als bijzonder ingeschat en deze ook niet doorgemeld aan de OVD. De heersende perceptie bij de brandweer van het algemeene risicobeeld van vuurwerkopslag bestaat uit het idee dat dit kan leiden tot een heftige brand, het risico op een massa explosie doet zich voor bij springstoffen, niet bij verpakt vuurwerk. Uit de verklaring blijkt dat dit onderwerp

ongeveer een jaar geleden onderwerp is geweest van een discussie tussen de OVD en deskundigen van het onderzoeksbureau AVIV, naar aanleiding van een risico inventarisatie in de gemeente Enschede. Ook daar werd door de deskundigen van AVIV gesteld dat het maatgevend risico beperkt dient te blijven tot een heftige brand en niet het scenario van een explosie.

Met betrekking tot de brandwerendheid van zeecontainers is bekend dat deze uiteraard gering is, vooral aan de zijkanten. In het geval van een geringe vuurbelasting is dit wel aanwezig. Er is sprake van een zekere brandwerendheid, wanneer de buitenbrandjes gering in omvang zijn en de vlammen geen grotere oppervlakten "aanraken". Het ontbranden van verpakkingsmateriaal (papieren omhulsel vuurwerk) in de container kan slechts plaatsvinden wanneer de temperatuur van het stalen damwandprofiel van de container enkele honderden graden Celcius heeft bereikt. De ervaring leert dat dit alleen gebeurt wanneer een groter oppervlakte (ongeveer een halve vierkante meter) rechtstreeks door de vlammen van de buitenbrand worden aangeraakt, omdat er dan eerst voldoende warmte wordt aangevoerd om die temperatuur te bereiken.

Het ontbranden van de inhoud via de vloer van een container verloopt anders. De vloer is van hout, hout isoleert en vlamcontact aan de buitenzijde leidt niet tot het heet worden aan de binnenkant. Wel kan een relatieve kleine warmtebron de houten vloer doen doorbranden. Ook bij een geconcentreerde vuurbron (zwaar vuurwerk) is bij een vloer die intact is enige tijd nodig (minstens twintig minuten). Indien er dan een gat in de vloer is gebrand, wordt de brandbare inhoud snel ontstoken omdat de vlammen direct in contact komen met het brandbare verpakkingsmateriaal. Wanneer er een gat in de vloer heeft gezeten (beschadiging, knaagdieren) verloopt dit proces natuurlijk sneller.

Als de escalatie van de brand naar de explosies het gevolg is van de verspreiding van vuurwerk van de brand in C-2 naar een container, of MAVO box, doet zich de vraag voor of de OVD, of de bevelvoerder dit had kunnen opmerken. Bij de eerste verkenning van de OVD is een gesloten front van containers waargenomen, er waren enkele buitenbrandjes, maar geen brand aan of in de containers. Ongeveer een kwartier later ontdekt de ploeg, die op het terrein van Thole de brandjes heeft geblust, een driehoekige open ruimte achter de rij containers. Daar wordt in een soort vuilcontainer een buitenbrand geconstateerd. Deze veronderstelde vuilcontainer blijkt uit verklaringen een oude aanhangwagen te zijn. Er wordt een aanvang gemaakt om de brand te blussen. Door de brandweermensen wordt de brand als een eenvoudig te beheersen buitenbrand beoordeeld. De aanwezigheid van deze brand wordt dan ook niet doorgemeld aan de OVD. Tijdens het opvoeren van de slang escaleert de brand vanuit de container.

De gebruikelijke handelwijze voor een leidinggevende bij de brandweer verloopt als volgt: Als eerste voert men een globale verkenning uit (of geeft opdracht aan een ander deze uit te voeren) naar specifieke gevaarsaspecten. Op basis van de verkenningsresultaten wordt de inzet bepaald, de inzetorders gegeven en vervolgens wordt meer specifiek verder verkend om de inzet bij te kunnen sturen. Dit concept is noodzakelijk, omdat anders de brandweerploegen een te lange tijd moeten afwachten voordat de inzetorders kunnen worden gegeven. De vereiste tactische en technische kennis om de gevaren op te merken waren bij de leidinggevendenden

betrokken bij de brand bij SE Fireworks, gelet op de opleiding en ervaring, aanwezig. Uit de verklaringen is op te maken dat er een globale verkenning naar de buitenbranden in de buurt van de containers heeft plaatsgevonden. Op de waarnemingen daarbij is geconcludeerd dat er geen bijzonder uitbreidingsgevaar was. Een nauwkeurige verkenning heeft tot op dat tijdstip niet plaatsgevonden.

De OVD is aan het werk gegaan om zijn inzetplan ten uitvoering te brengen. Omstreeks 15.22 uur wordt een soort geroffel gehoord en blijkt C-4 te branden. In de eerdere verklaringen blijkt dit niet zo duidelijk, wel uit het reconstructierapport van de inspectie en de later opgemaakte verklaringen. Diverse brandweerlieden zijn vanaf het terrein van machinefabriek Thole bezig geweest met het blussen van een buitenbrand achter de containers E-2 en E-15. Deze twee zaken (brand C-4 en buitenbrand bij containers) zijn niet gemeld aan de OVD; hij heeft zijn tactisch inzetplan ook niet bijgesteld. Niet duidelijk is of dit is gelegen aan een slecht verlopende communicatie, of dat de bevelvoerders hebben gedacht dat de zaak onder controle was en derhalve de beide branden niet vermeldenswaard waren. De brandweerploegen hebben er wel op gereageerd, want men heeft, onder leiding van de bevelvoerders op beide branden stralen ingezet. Een paar minuten na het ontdekken van de brand in C-4 en vlak voor het opmerken van de buitenbrand achter container C-15 heeft de OVD de order gegeven, dat alle communicatie op kanaal 'rood' moest plaatsvinden. De kanaalaanduiding 'rood' heeft overigens geen enkele betekenis, het is één van de portofoonkanalen voor objectcommunicatie. Deze kanalen worden met kleuren aangeduid. Het contact en communicatie tussen de bevelvoerders en de OVD vlak voor het moment van overschakelen verliep in aanvang voornamelijk via de alarmcentrale op het operationele mobilfoonkanaal, later via visuele gebaren en mondelinge communicatie.

Nog een opmerking over het gebruikte blusmiddel. Water is het meest gebruikelijke blusmiddel, andere blusmiddelen worden zelden gebruikt. Schuim wordt toegepast bij brandbare vloeistoffen, of om de vloeistofplas af te dekken (schuimdeken), dan wel om de brandende vloeistoffen te blussen. Poeder wordt bij gasbranden ingezet (zeer zelden toegepast) of wanneer waterstralen niet aan te voeren zijn. Metaalbranden (magnesium, of aluminium) gelden als moeilijk te blussen, afdekken met droog zand, of zout wordt wel genoemd als mogelijk bruikbaar blusmiddel. Gebruikelijk is echter om het gewoon te laten uitbranden en de omgeving af te schermen tegen de hoge temperatuur. Bekend is dat men nooit water op een metaalbrand mag spuiten. Door de hoge temperatuur ontleedt het water dan in zuurstof en waterstof, dit mengsel ontbrandt dan weer vrijwel onmiddellijk explosief. Hiervoor moeten wel grotere hoeveelheden metaal branden. Zolang het metaal niet brandt kan het opbrengen van water uiteraard geen kwaad. Uit de verklaringen blijkt dat er geen sprake is geweest van een metaalbrand.

-Inzet in de omgeving-

De inzet op het terrein van de machinefabriek en het bedrijf aan de Roomweg werden volgens een logisch patroon uitgevoerd. De diverse buitenbrandjes werden geblust volgens het principe van buiten naar binnen (de van de kern, C-2, verst af gelegen brandjes het eerst). Bij de buitenbranden werden geen brandhaarden ontdekt met een zeker uitbreidingsrisico, bijvoorbeeld op een brandbaar dak. Vanaf

de buitenkant is het terrein van SE Fireworks bereikt en vanuit deze positie zijn bluswerkzaamheden achter de container op het terrein van SE Fireworks uitgevoerd. Deze branden werden herkend als buitenbranden, dat wil zeggen niet als branden vanuit een container of gebouw.

-Inzet tijden de escalatie-

Tijdens de bluswerkzaamheden was er sprake van een plotselinge hevige activiteit van ontstekend en wegvliegend vuurwerk. Dit kwam voor iedereen onverwacht. Tijdens een dergelijke situatie zullen bevelvoerenden ogenblikkelijk onderzoeken waar dit gebeurt en wat er aan te doen is. Door enkele brandweerlieden is een plotselinge sterke rookontwikkeling en vervorming van de container geconstateerd. Dit verschijnsel werd als levensbedreigend geïnterpreteerd, waarop men wegluchtte. Een volkomen juiste reactie. Deze verschijnselen duiden op een gevaarlijke escalatie, die voor de bevelvoerders en OVD aanleiding zou moeten zijn om het bevel tot terugtrekken te geven. De tijd om dit te overwegen, op grond van het verschijnsel de conclusie te trekken dat terugtrekken beter is dan het gevaar, eventueel onder dekking, aan te vallen kost tijd en ook het geven van het terugtrekbevel kost tijd. De tijd om dit goed uit te voeren heeft ontbroken.

Het gevolg is dat de actie om het brandweerpersoneel in veiligheid te brengen ongecoördineerd verliep. Iedereen had elke seconde nodig om bescherming te zoeken, vier mensen hadden die tijd niet meer.

CONCLUSIE

-Conclusie ten aanzien van het effect van de brandbestrijding-

De algemene kennis van de brandweer strekt zich uiteraard ook uit tot gevaarlijke stoffen. Dit gebied is echter veelomvattend. De brandweeropleidingen gaan uit van de herkenning van de soorten gevaren (brandbaar, giftig, explosief, bijtend, etc.) de verschijningsvormen (hoeveelheden, verpakking, vervoer, verwerking), hoe ze te meten zijn en wat de beste bescherming is. Veel brandweerofficieren hebben hiervoor een specialistische opleiding gevolgd en een examen afgelegd (ROGS opleiding), zo ook de betreffende officier van dienst. Vuurwerk wordt als brandgevaarlijk beschouwd, niet explosief. Bij een ongeval met vuurwerk wordt een zeer felle brand met ontplofende vuurwerkdelen verwacht, met een massa explosie wordt geen rekening gehouden. De gepleegde inzet geeft dan ook blijk van een interpretatie van het gevaar van vuurwerk als matig gevaarlijk. Dit beeld is ook altijd zo bij mij aanwezig geweest, uit gesprekken met vakgenoten en uit literatuur blijkt dat dit een redelijk algemeen beeld in Nederland is.

De toegepaste tactiek is gelet op wat is waargenomen een juiste keuze geweest en de uitvoering professioneel. De brandweer was goed uitgerust, opgeleid en beschikte over de gebruikelijke hulpmiddelen. De regels, voorschriften en de operationele alsmede de materiele voorzieningen waren van voldoende kwaliteit.

De communicatie verliep niet optimaal. Omdat men gedurende lange tijd het idee had de zaak volkomen in de hand te hebben, werd de draadloze communicatie en het overleg van bevelvoerders en OVD niet strak volgens de regels van de etherdiscipline gehanteerd. Dit is in de praktijk niet uitzonderlijk. De informatie over de uitbreiding van C-4 en de brand bij container E-2/E-15 zijn niet met de OVD gecommuniceerd. De bevelvoerder was enige tijd niet bereikbaar op portofoon 212.

De brand bij container E-2/E-15 is in eerste instantie niet opgemerkt. Gelet op de situatie is het beslist niet opmerkelijk. Dat vlak na de aankomst van de brandweer er ook niet specifiek naar verkend is, is ook niet opmerkelijk. Direct na het ontdekken van deze brand, ongeveer twintig minuten na aankomst van de brandweer, is met de bestrijding begonnen. Vlak voor de inzet van de stralen escaleerde de brand.

De gekozen tactiek voor de inzet en de uitvoering van de brandbestrijding verliep volgens een logisch patroon en komt overeen met de algemeen gebruikelijke wijze van brandbestrijding.

-Conclusie ten aanzien van de veiligheid bij de brandbestrijding-

De veiligheid tijdens het optreden bij brand is de laatste jaren een onderwerp van discussie waaraan veel prioriteit en belang wordt gehecht. Het gaat hierbij vooral om de operationele procedures en het gedrag van het brandweerpersoneel. De uitrusting en bluskleiding is veilig, het gedrag veel minder. Een van de discussiepunten is de bezetting van de autospuit. Voor een veilig optreden is de standaardbezetting nodig. De korpsleiding heeft het gemeentebestuur er van overtuigd dat hiervoor een minimumbezetting op de kazerne nodig is en dit is dan ook ingevuld. Wanneer er

sprake is van een onderbezetting wordt deze aangevuld met vrij personeel. Dat toch wordt uitgerukt tijdens de periode dat de aanvulling onderweg is, wordt algemeen als acceptabel beoordeeld. Bovendien was hier sprake van een optreden buiten, de strenge eisen voor de bezetting zijn gebaseerd op een optreden binnen in een brandend gebouw. Ook zijn er door de korpsleiding maatregelen genomen om de bezetting op de voertuigen voor de vrijwilligers beter te reguleren. Bij inzet door de vrijwilligers is het aantal dat opkomt niet te bepalen, het zullen er dikwijls te veel, of te weinig zijn. Om toch een veilig optreden mogelijk te maken zijn de regels over het opkomen aangescherpt. Nakomend personeel moet zich bij de autospuit melden en dit personeel wordt pas ingezet, wanneer de bevelvoerder hierover controle heeft. Bij deze brand blijkt nergens dat personeel ongecontroleerd aan het werk was. De tijd tussen de eerste tekenen van een op handen zijnde explosie (de opbollende container) en de explosie zelf, was zo kort dat er geen bevel tot terugtrekken gegeven kon worden. Bij de uitvoering zijn geen veiligheidsregels overschreden.

-Eindconclusie-

Gelet op het bovenstaande ben ik van mening dat er geen sprake was van onverantwoord, ondeskundig, of nalatig gedrag van de leidinggevenden en het personeel van de brandweer dat invloed heeft gehad op de escalatie van de brand met de zich voorgedane explosies, alsmede de zich voorgedane dodelijke ongevallen bij het brandweerpersoneel.

Venlo, donderdag 30 november 2000,

ing. M.H. Camp MPA.

